

DELAVSKA POLITIKA

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTHIH IN SOBOTAH

Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno din 12.—, v inozemstvu mesečno din 20.—. — Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poš. predal 22, telef. 2326. Čekovni račun št. 14.335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopis se ne vračajo. — Netrankirana pisma se ne sprejemajo. — Mali oglasi trgov. značaja, vsaka beseda din 1.—, mali oglasi, ki služijo v socialne namene delavstvu in nameščencem, vsaka beseda din 0.50

Štev. 22 • Maribor, torek, 25. februarja 1941 • Leto XVI

Dr. Avg. Reisman:

Delovno pravo na beograjski univerzi

Sicer počasi, vendarle trajno pronika delovno pravo tudi med one kroge in na ona mesta, kjer je pravo »doma«, kjer se oblikujejo novi pravniki.

Na ljubljanski univerzi imamo že par let predavanja o delovnem pravu, vsaka nova ideja pač rabi svojo razvojno dobo, predno se uveljavi v družbi.

Razvoj okrog nas in tudi pri nas doma pa je tak, da sili vedno bolj v ospredje delovno pravo. Tudi naše delovno pravo se z razvojem socialnih prilik tako naglo spreminja in dopolnjuje, da je treba že velike pozornosti, kdor hoče imeti o njem točen pregled. Kljub temu se mladi pravniki pri studiju z delovnim pravom doslej sploh niso pečali, ker jih pri državnih izpitih profesorji menda še danes ne izprašujejo ničesar iz delovnega prava. V praksi pa bo imel tak mlad sodnik zlasti v industrijskih krajih kmalu največ opravka ravno z delovnim pravom.

Menda je naša zakonodaja uvidela to nevezdržno stanje in tako v novo uredbo o pravnih fakultetah uvedla delovno pravo v učni program naših vseučilišč kot poseben predmet.

Tako so imeli nedavno tudi na beograjski pravni fakulteti nastopno predavanje vseučiliškega docenta in že znanega pisatelja iz socialne zakonodaje, dr. Radomira Živkovića o »Položaju delovnega prava v pravnem sistemu.« Navzoči so bili rektor beograjske univerze, dekan pravne fakultete in drugi znani srbski pravniki. Dekan dr. Tasić, ki je predstavil predavatelja dr. Živkovića, je povdaril, da je slednji prvi mladi srbski pravnik, ki se bavi s to novo pravno disciplino — delovnim pravom Jugoslavije.

Dr. Živković je v svojem predavanju pokazal posebnost delovnega prava in njegove naloge, ki jih ima vršiti v današnji družbi.

Zdi se nam, da je dr. Živković šel temu vprašanju do dna in izluščil jedro. Tako si smemo obetati od njegovega delovanja na univerzi, od njegovih predavanj o delovnem pravu najboljših in pravih uspehov.

Dr. Živković je v svojem nastopnem predavanju med drugim izjavil:

»Delovno pravo je pri nas posebno važno. — Zavzelo je mesto, ki mu danes pripada v okviru živega procesa, v katerem se razvija obče zasebno pravo. Začetkom preteklega stoletja je postalo obče zasebno pravo temelj individualističnega in liberalnega reda in je na tem temelju urejalo odnose med poedinici, brez ozira na konkretne socialne in gospodarske razlike, ki obstojajo med posamezniki. Ta edinstvo pa ni dolgo trajalo. Pod vplivom novih gospodarskih, socialnih in tehničnih razmer ter novih pogledov na družbo in poedinca, se je začel ta sistem zasebnega prava razkrajati in poleg njega in v samem njegovem okviru so se začele oblikovati nove posebne težnje. V teku tega razvoja se je pojavilo tudi delovno pravo.

Pod posebnimi pogoji svojega oddaljevanja od sistema občega zasebnega prava se je rodilo delovno pravo kot plod družabnih in gospodarskih razlik, ki so se začele pod okriljem občega zasebnega prava naglo zaostrovanje med delavci in delodajalci. Obče zasebno pravo je temeljilo na načelih enakosti in svobode posameznika, med tem ko so bili

Italijansko vojno poročilo

Stefani. V severni Afriki so naša letala pri oazah Kufre zažgala sovražnikove naprave. (Tu napada francoska de Gaullejeva armada. Op. ur.)

V Somaliji so boji onostran reke Džube. Sicer nič novega.

Dne 22. t. m. so nemški bombniki napadli pristanišča v Cirenajki. Močno so poškodovali neko ladjo. — V Eritreji so bili odbiti angleški napadi. Na spodnji Džubi so se morali Angleži umakniti pri kraju Tarvi. Sovražnik je imel občutne izgube. Eno angleško letalo je bilo sestreljeno na Džubi, 2 pa nad Masuo v Eritreji.

O položaju v Eritreji

Stefani. Sovražnik je napadel Eritrejo s 100.000 možmi in velikimi oddelki motoriziranih čet. Italijanska vojska je dobila povelje, da se umakne na ugodnejše postojanke vzhodno od Kassale. Angleži so jim sledili šele po 58 urah. Italijanska armada se je med tem utrdila na prirodno ugodnem terenu okrog Keren. Angleži se zama prizadevajo, da bi zavzeli Keren. Izvršili so mnogo napadov. Imeli so težke izgube in v naše roke je padlo nekaj ujetnikov in precej orožja vseh vrst. Obramba Keren postaja vedno trdovratnejša in zapira sovražniku pot za nadaljnje prodiranje.

Angleško vojno poročilo

Libija: V bitki, ki se je vršila pred 14. dnevi južno od Bengazija, je bilo uničenih in zaplenjenih 107 srednjevelikih italijanskih tankov. Štetje ostalega materiala še ni končano.

Dne 22. t. m. v Libiji ni sprememb. Angleška mornarica je zaprla velik del Sredozemskega morja med Italijo in Afriko.

Eritreja: Od 20. januarja do 20. februarja je bilo v Eritreji ujetih 47 italijanskih častnikov, med njimi en brigadni general, 698 italijanskih in 5576 kolonijalnih vojakov. Boji v Eritreji se razvijajo v angleško korist.

Dne 22. t. m. javljajo iz Eritreje, da

dejansko delavci odvisni od delodajalcev in prisiljeni, da sprejmejo vsled svoje gospodarske slabosti vse pogoje, katere so jim stavili delodajalci. Vsled takšne dejanske neenakosti je privedla svoboda, ki jo je nudil sistem občega zasebnega prava, praktično do tega, da je veljalo samo pravo močnejšega, to je samo pravo, katero je diktiral delodajalec.

Takšno stanje je kmalu prisililo delavstvo, da se je začelo boriti proti izkoriščanju, ki so ga vršili delodajalci nemoteno in iz tega boja je polagoma nastalo sedanje zaščitno delovno pravo.

Ta novi zaščitni sistem je bil od vsega začetka v ostrem nasprotju proti sistemu občega zasebnega prava. Med tem ko je sistem občega zasebnega prava temeljil na avtonomni volji poedinca in njihovi zasebni koristi, je moralo delovno pravo prevzeti nalogo zaščite delavcev v javnem interesu. Obče zasebno pravo predstavlja delovno razmerje kot navadni gospodarski prenos med dvema enakopravnima pogodbenikoma. Delovno pravo pa je videlo v tem razmerju le ono, kar je resnično, to je razmerje človeka do človeka, od katerih je treba enega zaščititi pred samovoljo drugega.

Delovno pravo je postalo na ta način nekaka mešanica, ki vsebuje deloma še

so se angleški vojski pred Kerenom priključili oddelki de Gaullove vojske.

Abesinija: Nadaljuje se prodiranje na vsej črti.

Dne 22. t. m. je bil v Abesiniji zavzet kraj Sigonu ob Modrem Nilu. 150 Italijanov je padlo, ko so poskušali protinapad.

Italijanska Somalija: Južno afriške čete so prekoračile na dveh mestih reko Džubo in zasedle pristanišče Džumbo ob ustju reke. Znatno število topov in vojnega materiala je zaplenjeno. Ujet je bil en brigadni štab, en polkovnik in mnogo vojakov.

Na vseh afriških bojiščih se neprestano udelejuje angleško letalstvo, ki bombardira sovražne vojne ladje.

Ali se bo nadaljevala ofenziva proti Tripolitaniji?

Mnogo se ugiba, ali bo general Wewel nadaljeval z ofenzivo iz Cirenajke v severni Afriki v Tripolis. Nekateri so

menja, da bo angleška vojska ostala v Cirenajki, ker jo od Tripolisa loči velika puščava, ob obrežju pa vodi ena sama cesta.

Bataljon, ki je našel smrt v puščavi

Reuter. Pred zasedbo kraja Afmadu v italijanski Somaliji, se je odtod umaknil 47. italijanski bataljon v smeri proti 80 km oddaljenemu Dželibu. Pred dnevi se je vrnil v Afmadu bataljonski zdravnik in se predal. Rekel je, da se je bataljon v puščavi izgubil. Mnogo vojakov je pomrlo od žeje. Zdravnik je prehodil 60 km poti in se z naporom vseh sil rešil strašne smrti v vroči puščavi.

Izgube ladij

Italijani poročajo, da so potopili 6500 tonsko petrolejsko ladjo.

Angleži poročajo, da je v zadnjih dneh 6 angleških podmornic potopilo 8 italijanskih prevoznih in petrolejskih ladij. Ena angleška podmornica je zgubljena.

Boji nad Anglijo in Nemčijo

Nemci že tretjič zaporedoma hudo bombardirali Swansea, Angleži pa vojno luko Wilhelmshafen.

Nemško vojno poročilo: Na Indijskem oceanu so nemške pomorske sile potopile 7.178 tonsko oboroženo angleško trgovsko ladjo »Canadian Cruiser«, ki je plula pod ameriško zastavo. Neka podmornica je potopila 4350 tonsko trgovsko ladjo. Bombniki so potopili eno 5000 tonsko angleško ladjo, dve cisternski ladji in več drugih pa poškodovali. V noči na 22. t. m. so nemška letala uspešno že tretjič zaporedoma bombardirala pristanišče Swansea. — V Afriki so naša letala napadla Bengazi, letališče Berka in zbiranje čet južno od Bengazija. Sovražnik je metal bombe v severni in zapadni Nemčiji, brez večje škode. Eno angleško letalo je bilo sestreljeno.

Dne 22. t. m. javljajo, da sta bili pri

Hebridih potopljeni še dve ladji in danes 7000 tonska ladja, dve pa sta bili poškodovani. V vzhodni Angliji so nemška letala rušila letalske lope in tovarne na Škotskem, potem taborišča itd. — Hudo je bilo napadeno pristanišče Hal. — Eno manjšo in eno večjo angleško ladjo so zadele nemške bombe na Sredozemskem morju. V Cirenajki pri Bengaziju smo z bombami napadli angleške čete. — Od 15. do 22. februarja je bilo sestreljenih 23 angleških letal. Nemci so jih izgubili 15.

Angleško vojno poročilo: V noči na 22. t. m. je angleško letalstvo napadlo kraje v severozapadni Nemčiji in oporišča pristanišča ob Rokavskem prelivu. Letala so 43. bombardirala Wilhelmshafen, vojno luko Emden in oporiščno luko Brest. Bombe so bile vržene tudi na razne kraje v Porurju, na Holandskem in v Franciji. Dve letali se nista vrnila. Z dnevnih patroljnih poletov nad francoskim ozemljem pa so se vrnila vsa letala.

Zastoj operacij na albanskem bojišču

Italijansko vojno poročilo: Dne 21. t. m. ni bilo nobenih posebnih akcij. — Naša letala so učinkovito bombardirala neko sovražnikovo oporišče. — Stefani opisuje taktiko generala Caballera v Albaniji in pravi, da je sijajna, ker s protinapadi izčrpava moč sovražnika. Ustabilil je bojno črto in Grki zaman napadajo pri Tepeleniju. Dne 21. t. m. je bilo sestreljenih 40 angleških in grških letal.

Grško vojno poročilo: Na fronti manjši in krajevno omejeni podvigi izvidnic. Streljanje topništva. Sovražna letala so napadla nekatere grške otoke.

Nemški pionirji so prišli v Santander, znano špansko luko v Biskajskem zalivu, ki jo je hudo prizadel požar. Kakor se zadržuje, so prišli samo na pomoč, da pomagajo pri odstranjevanju ruševin. Angleži pravijo, da navzočnost tuje vojske v Španiji ni tako enostavno vprašanje, kakor si španska vlada misli. Pristanišče Santander je važno, ker bi lahko služilo kot oporišče za podmornice. (Reuter.)

Kolikor enim, toliko drugim!

Kruh je treba deliti vsem enako!

Nedavno so objavili časopisi tolmačenje oblasti uredbe, da smejo pridelovalci pšenice obdržati za osebo na leto 300 kg pšenice ali 240 kg moke, oz. sedaj toliko manj, kolikor odpade na čas od lanske žetve do izdane uredbe. To bi torej zneslo mesečno na osebo 20 kg pšenične moke.

Ni razumljivo, kako je to mišljeno in utemeljeno, da se prizna enim 20 kg, drugim pa samo 4 kg, torej le ena petina mesečno na osebo. Privoščimo pridelovalcem pšenice, da ne bi trpeli pomanjkanja kruha, ki ga sami pridelujejo, ampak ne strinjamo se pa s tako veliko razliko, ki je 1 proti 5. Odmerjena količina 4 kg pšenične krušne moke je na vsak način premalo, ker je to komaj ena četrtina skromne potrebe kruha za o-

sebo mesečno, tri četrtine pa se mora pridati koruzne moke.

Ker pa bele moke sploh ni dobiti oz. le prav malo, se mora uporabiti večinoma enotna moka za kuhanje, tako da ostane za kruh samo koruzna moka in še tista je večkrat tako slaba in črviva, da ni mogoče iz nje speči užitnega kruha.

Najbolj prizadeti pri vsem tem so nižji sloji, ki tvorijo večino naroda. Vsled pomanjkanja in visokih cen narodu najbolj potrebnega pridelka pšenice, bo narod oslabil, veliko jih bo obolelo, da bodo postali za vsak odpor nesposobni.

Br. A.

Mussolini o zmagi Italije

V Rimu je govoril Mussolini dne 23. t. m. na občnem zboru fašistične krajevne organizacije. Mussolini je rekel:

»Italija je v vojni ne samo osem mesecev, odkar je začela vojna, ki jo je sprožila Anglija s tem, da je dala jamstvo Poljski, ampak že šest let, odkar smo začeli vojno v Abesiniji in zmagali ter potem pomagali generalu Francu v Španiji. Iz teh vojn smo izšli brez velikih človeških žrtev, zato pa s tem večjimi finančnimi in vojaškimi naporji. — Bliskovite nemške in italijanske zmage na evropskih bojiščih in likvidiranje angleške vojne sile na evropskem kontinentu, so sprožile vojno v zraku, na morju in za Italijo v kolonijah. Italija ima daljina bojišča in na tisoče kilometrov fronte.

Libija najbolj čuvana točka

Od l. 1935 smo posvetili našo največjo skrb Libiji. Puščavo smo spremenili v vrt. Ko pa se je poslabšal položaj v Evropi, je postala Libija najbolj občutljiva točka. V italijanskem strateškem načrtu je bilo, da bomo lahko napadali na dveh frontah. Samo v času od 1. oktobra 1937 do 31. januarja 1941 je bilo poslanih v Libijo 14.000 častnikov in 396.358 vojakov. Ustanovili sta se peta in šesta armada, čije poslednja je štela 10 divizij. V tem času je bilo poslanih tja 1924 topov, 15.036 strojníc, 11 milijonov granat, 1.344.287.265 nabojev za puške in strojnice, 127.877 ton vsakovrstnih potrebščin, 24.000 ton oblek, 779 oklopnih avtomobilov, 9544 prevoznih avtomobilov in 4809 drugih motornih vozil. Te številke pričajo o naših naravnost ogromnih naporih.

Deset dni pred našo ofenzivo so napadli Angleži, ki so v 60 dneh zavzeli Bengazi. Deseta armada je bila pregažena, peta letalska eskadra se je skoraj vsa žrtvovala. Angležem se je napad posrečil, ker naše zveste, toda še ne do dobra usposobljene čete v Marmarici niso mogle odoliti napadu 15 divizij sovražnika, ki je napadel z ogromno premočjo. Toda ta naš poraz je pookrenil našo vojsko, napolnil nas je s sovraštvom, gnusom in prezirom, ki so elementi zmage.

Na evropskem kontinentu je Grčija oporišče Anglije

Grčija je ostala edina država, ki se ni odrekla angleškimi garancijami. Zato je bil boj neizbežen. Operativni načrti v Albaniji so bili soglasno odobreni. Italijanski vojaki so se borili s pogumom in so s krvjo in častjo popisali strani svoje zgodovine, Grki so uspeli samo s taktiko. Italijanski vojakov je v grškem ujetništvu samo nekaj tisoč, pa še ti so ranjeni. Uspehe morejo napihovati samo Grki. Grške izgube so bile ogromne. Toda kmalu pride spomlad in z njo naš čas.

Velike izgube so utrpeli Angleži v Cirenaiiki, ki pa jih skrivajo.

Od 11. novembra lani, ko so angleška letala napadla naše ladje v Tarentu pa do zadnjih dni so se zvrstili za nas neugodni dogodki. Toda pomislite na Kartagino, ki je navalila na Rim, pa jo je Rim premagal. Vojna bo trajala še dolgo, toda bo končala z zmago osi. Tu je os zvestobe. Italija poide z Nemčijo do konca, pa naj se zgodi karkoli.

Os bo zmagala

Nemški vojni potencial se je v 17 mesecih vojne povečal. Nemčija še ni spravila vseh vojakov na noge. Italija jih ima dva milijona, do konca leta jih bomo imeli štiri. Nemčija in Italija obvladata Evropo. Za zaveznika imata Japonsko, Finsko, Norveška, Danska in Švedska so direktno ali indirektno v nemški sferi. Madžarska in Romunija sta se priključili osi. Francija, Nizozemska, Belgija in Luksemburška so v nemških rokah. Španija je naša prijateljica. Osnovni interesi narekujejo Rusiji, da ostane dober nemški soseď. Razen Grčije, Portugalske in Švice, so vse države v Evropi že izven vpliva Anglije. Blokada postaja vedno hujša, tako v zraku, kot na morju in se bo stopnjevala do zloma Anglije. Morala italijanskega naroda je sijajna. Pomoč Amerike Angliji je nezadostna, kajti angleška industrija je razbita. Britanski imperij bo razpadel. Posamezni deli se bodo osamosvojili.

Ko bo vojna končana bodo izvedene socialne, politične in revolucionarne spremembe s pravičnejšo razdelitvijo gospodarskih dobrin. To, da smo se poskusili pomeriti z Anglijo nam vpliva ponos. Treba je v vojno, ne pa čakati, da bi kaj odpadlo po vojni, ki jo vojuijejo drugi. Angleški napad na Evropo je nemogoč.

Os pa ne ogroža Amerike. Take laži razširja v Ameriki samo židovstvo. Italijanskega naroda se ne sme zamenjati z malo pečico nesocialnih požeruhov, ki jadikujejo, ker nimajo več udobja, ali pa s kačami in ostanki masonskih lož, ki jih bomo znali streti. Naš vzklík je: Zmaga, Italija, mir, pravica.

Kaj pravijo Angleži?

Mussolini je priznal, da je polovico italijanske armade v Libiji uničene. Priznal je, da vlada nezadovoljstvo med Italijani. Kar pa se tiče Zedinjenih držav, pa so one arzenal demokracije in njihova pomoč Angliji prihaja pravočasno. — Reuter.

Hrvatski znanstvenik dr. Gjuro Arnold je v 87. letu umrl v Zagrebu.

Doma in po svetu

1583 milijonov din znašajo kmečki dolgovi, ki jih je prevzela Privilegirana agrarna banka. Odpisano je bilo kmečkim dolžnikom 931 milijonov dinarjev. V Sloveniji dolgujejo kmečki dolžniki 268 milijonov din, odpisanih pa jim je bilo 189 milijonov dinarjev.

Banovinska trošarina na pivo se bo z novim proračunom Dravske banovine povišala od 60 para na 1 din. Konzum piva se je v zadnjih letih silno dvignil, ker je pivo napram vinu znatno ceneje.

Banovinska prenosna taksa za nepremičnine bo znašala od 1. aprila 50 odstotkov več. Pri prenosu premičnin do vrednosti din 200.000 bo znašala prenosna taksa skupno z državno 8 do 9 odstotkov, kadar gre za prenose v vrednosti nad 5 milijonov pa 15 odstotkov. Ta predpis pa ne velja za kmetovalce.

Za 5 odst. se bodo povišale blagovne tarife na železnicah. Generalno ravateljstvo državnih železnic pripravlja 5 odst. povišanje blagovnih tarif na železnicah. To povišanje se utemeljuje s tem, da so se tudi cene premoži, ki ga nabavlja železniška uprava, povišale.

100 vagonov pšenične moke je baje Privilegirana izvozna družba kupila v Bolgariji. Jugoslavija bo v zameno dobavila Bolgariji modro galico.

Proračun banovinskega bednostnega fonda znaša 9 milijonov dinarjev.

Beračenje po hišah naj se prepove, je predlagal banski svetovalec Anton Umnik na zasedanju banskega sveta.

Seja bolgarsko-jugoslovanske trgovinske zbornice se vrši te dni v Beogradu. Seja bo razpravljala o povečanju kontingenta izmenjave blaga med obema državama.

Nemški maršal List, ki je vodil boje na Poljskem, je dne 22. t. m. prispel v Sofijo. Maršalu in njegovemu spremstvu je vlada dala na razpolago kraljevski dvorec v bližini Sofije. CBS.

650 letnjico svojega obstoja bo letos na svečan način proslavila Švica.

Splošen gospodarski načrt, ki bo izveden v 15. letih, so po poročilu Tassa začel izdelovati v Sovjetski Rusiji.

Bivši španski kralj Alfonz XIII je umrl v Rimu dne 22. t. m. vsled oslabelosti srca. — Pokojni je bil rojen l. 1886 v Madridu. Ko se je po svetovni vojni zapletel v kolonijalno vojno v Maroku, ki je potekala zelo nesrečno, se je kralj zatekel k vladni močnejši roki, da bi ukrotil nezadovoljnost. Poveril je generala Primo di Rivera za vodstvom državnih poslov. General pa ni uspel. Nato se je kralj zopet odločil uvesti parlamentarizem. Pri volitvah dne 16. aprila 1931 pa so zmagali republikanci in socialisti. Že na predvečer je prišlo do prevrata. Republikanec Zamora je prevzel oblast iz kraljevih rok, ki se je odpovedal prestolu in s svojo rodbino zapustil Španijo, v katero se potem ni več vrnil. — Sedaj je stalno bival v Rimu, kraljica pa na Angleškem.

60 podmornic Zedinjenih držav je priplulo na Filipine. Trdi se, da so vsi ukrepi Anglije in Amerike v zvezi z nekimi dokumenti, ki so jih našli pri ubitem japonskem admiralu Osuni, ki je bil poveljnik japonskega brodograja na Kitajskem. Osuna se je vozil s svojim štabom v nekem letalu, ki so ga Kitajci 9. februarja sestrelili in tako dobili v roke načrte o japonskih namerah na Daljnem vzhodu.

Državno posojilo. »Slovenec« poroča: Ob priliki zasedanja banskega sveta, je govoril zastopnik slovenskih gospodarstvenikov in finančnikov v Narodni banki, g. Ivan Avsenek; rekel je, da bo država morala pozvati državljanje, da podpišejo posojilo. »Postopek bo radikalen in vsak bo moral čutiti, da je dolžna« podpisati državno posojilo. Odpora v tem pogledu ne bo in ne bo moglo biti, saj ga bo država lahko odstranila.

»Toti liste« je z odlokom notranjega ministra ustavljen.

Madžarski prosvetni minister Homan se je ob povratku iz Sofije te dni ustavlil tudi v Beogradu, kjer se je razgovarjal s prosvetnim ministrom dr. Krekom in drugimi.

Brezmejnja moralna propaost. V vasi Porodina pri Požarevcu, je sin župana, Stojan Boškovič, s sekuro pobil Anatolija Pacanovskega, prokurista tvrde Sever & Co. v Ljubljani in mu oropal 8000 din, ki jih je prejšnji večer Boškovič plačal Pacanovskemu za poravnavo dolga. Boškovič je hlinil Pacanovskemu prijateljstvo in ga je naslednje jutro celo zapejal na oddaljeno postajo, spotoma pa ubil.

Konferenca o izvozu hmelja se je vršila minul teden v ministrstvu za zunanjo trgovino. Ugotovljeno je bilo, da je doslej odkupila največ lanskoletnega pridelka hmelja Sovjetska zveza. Stavljeno je bil tudi predlog za prepoved uvoza hmelja.

»Novi Beograd«. Beogradska občina izdeluje načrte za zgraditev novega dela mesta na levi obali Save.

Neumnih ljudi se ne manjka. V Beogradu so prijeli nekega človeka, ki se je izdajal za časnikarja in ima na vesti celo vrsto prevrat. Ena izmed teh prevrat je pa tako originalna, da jo je vredno zabeležiti. Prevejanec se je nekega dne sestal v tramvaju z nekim bogatim, toda neukim kmetom. Kmetu se je vožnja s tramvajem silno dopadla in v pogovoru, ki ga je navezal s prevejanecem, je izjavil, da bi silno rad kupil tak tramvajski voz. Prevejanec se mu je predstavil kot lastnik tramvaja in mu rekel, da mu voz proda za din 25.000. Res sta s kmetom sklenila kupčijo in prevejanec je lepo vtaknil denar v žep. Ubogi kmet Lala, tako se imenuje, je seveda ostal brez denarja in tramvaja.

Trije so vlamljali, dva pa sta kupovala. — V Zagrebu so prijeli tri vlomilce, potem pa še dva ugledna trgovca; ki sta od teh vlomilcev kupovala nakradeno blago.

Uvedba skrajšanega šolskega pouka v Nemčiji se ni obnesla. Z izbruhom vojne so na srednjih šolah v Nemčiji šolsko leto razdelili na tri tromesečja, da so na ta način skrajšali pouk. Izkazalo pa se je, da je skrajšani pouk na škodo učnega uspeha in bodo sedaj zopet upeljali polletne semestre.

Najstarejša sončna ura v Praži se nahaja na dvorci znane vseučiliške zgradbe »Klementinuma«, katero so tam napravili leta 1658, ko so jezuiti zgradili »Klementinum«. Praška ima še več sončnih ur, ki so se ohranile do danes, toda ostale so iz poznejše dobe.

Proslava 25 letnice sovjetske vojske

V Moskvi je dne 23. t. m. govoril na proslavi maršal Timošenko, ki je dejal, da se v požaru druge svetovne vojne ne rušijo samo meje posameznih držav, ampak države tudi uničujejo druga drugo. SSSR bo ostala nevtralna. Ker pa iznenadenja nikdar niso izključena, je treba, da je vojska pripravljena. Naše narode ne sme presenetiti nobena zvižanja in nobeno naključje. — Imenovanih je bilo 6 novih generalov.

A. M. de Jong:

Čuden cerkovnik

»OTROŠKA LETA MEREYNTJEJA GEYSENA«

Sedaj pa se ni mogel več vzdržati, začel se je krotati in ni mogel nehati, tudi ne ko ga je Mereyntje začel suvati v trebuh. Nazadnje je zgrabil svojega malega prijatelja pod pazduho in ga, kot običajno, dvignil visoko nad svojo glavo, kot bi dvignil peresce ter se nato z njim zavrtel, da je bil Mereyntje ves omotičen, ko ga je zopet postavil na noge: Mereyntjeju je šlo na pol na smeh, na pol na jok, ko je rekel:

»Idijot!«

Flirefleterjev obraz se je zopet zresnil:

»Moram ti reči,« je začel »in to si moraš do ro zapisati za ušesa, ti mali mož: Ne brigaj se toliko za ženske.«

»Začuden ga je pogledal Mereyntje.

»Ženske?« je vprašal negotovo. »Češnjica vendar ni nobena ženska — ona je vendar deklica!«

»Vraga, to je vendar vseeno,« je zagotavljal Flirefleter. Vse deklice enkrat postanejo žene, in prav za prav so to že v zibelki... Bolje bo za te, ako jim greš s poti.«

Toda Mereyntje je bil na tihem ogorčen, zato je godel:

»Zakaj le? Kakšno neumno čvekanje pa je zopet to?«

[43

»Škoda bi te bilo. Kajti ti vzameš vsako stvar presno. Na ta način ne boš v življenju nikdar imel miru pred ženskami. Nепrestano bodo motile tvoj duševni mir in ti se temu ne boš niti zoperstavljala. Lepega dne boš stal pred odločitvijo: ali izdaš ženo ali pa ljubelega Boga... potem boš pač izdal Boga, ker si že obljubil, predno si sploh vedel zakaj gre. Bodi previden, dečko; v naprej te svarim: izogibaj se ženski!«

Mereyntjejev smeh je razodeval, da mu ne verjame. Bilo je preveč očitno, da je vražji Flirefleter zopet enkrat govoril neumnosti.

»Našega gospoda Boga izdal,« je vzkliknil živahno. »To si ti lahko misliš!... Potem bi že raje izdal tebe!«

»Jasno,« se je smejal Flirefleter, »saj jaz nisem ženščina.«

»Takooo!« je preudarjal Mereyntje. »In ti? Zakaj pa ti ne greš ženskam s poti?«

Zopet se je prijatelj pristrčno zasmejal in vzkliknil:

»Toda, saj sem ti vendar že rekel, da sem mnogo slabši od tebe. Tatovi morajo krasti v družbi s tatovi in grehu prideš v okom samo s še večjim grehom... In ženske, te so skoro da največji greh na svetu.«

»In kaj je potem še večji greh?« je vprašal Mereyntje radovedno.

»Dedci, kot sem na primer jaz,« se je smejal Flirefleter na vsa usta. Sedaj je Mereyntje dokončno izjavil, da je bedast.

Toda s tem ni bila zadeva glede podstavka z vjakimi niti najmanj rešena.

Bila je strašno dolgočasna sobota. Že od jutra naprej je deževalo. Mrzel dež je pršil izpod svinčeno sivega neba na cvetočo zemljo. Noben človek ni šel z doma na polje, dasi bi bilo nujno potrebno opleti njive. Ljudje so delali kisle obraze, zlasti pa je bilo težko otrokom, kajti zunaj se niso smeli igrati, v hiši pa jih je takoj kdo nadrl. Tudi z Mereyntjejevim sprehodom s Flirefleterjem ni bilo nič. Sedel je v poltemnem kotu v sobi s svojim malim bratcem in sestro. Igrali so se s praznimi škatlicami za vžigalice in poleni ter gradili gradove in kmečke niše, ladje in vlake, kakor je pač nanese. Aarjan se je šel igrati k nekemu šolskemu tovarišu v neko kolnico.

Flirefleter je prišel in sta sedela z očetom Geysonom pri oknu. Od časa do časa sta spregovorila par besed, kadila vsak svojo pipo in čemerno zrla skozi mokre šipe v oknih na vaško cesto, ki je bila vsa izmalčena in preprežena z majhnimi vodnimi koriti, da je izgledala prava karikatura. Mereyntje je slišal njune glasove in se čutil zadovoljnega; bilo je čudovito prijetno v mračnem kotu, kjer je v igri uveljavljala svojo fantazijo in z zlaganjem neznahtnih škatlic za vžigalice ustvarjal sijajne stvari.

Flirefleter je bil nezadovoljen. Mrmraje je godrnjal:

»Vreme kot nalašč, da bi jo človek, blaten od nog do glave, mahal urnih krač skozi Flandrijo in se potem zvečer paril kje za kakšno pečjo, velik vrč peneče se Gambrinove pijače stisnjen med koleni.

Iz naših krajev

»Delavska Politika« ne dobiva nobenih subvencij, zato poravnaj navedeno takoj!

CELJE

Minimane mezde. Po mnogih obratih in delavnicah se pritožujejo delavci in delavke, da ne dobe plače na podlagi predpisanih minimalnih mezd. Dobe se tudi podjetniki, ki ne plačajo odškodnine za orožne vaje, bolniški teden itd. Vse to je v nasprotju z zakoni in odredbami in delodajalci to prav namenoma kršijo. Vsi, ki se čutijo prizadeti, naj dobro hranijo plačilne kuverte. Ob izstopu iz dela naj ničesar ne podpisujejo, ker tega po zakonu niso dolžni. Kdor ob izstopu kaj podpiše, mu tudi tožba nič ne koristi. Prvo kar je, delavci, združite se med seboj in solidarno zahtevajte, da se vam mezde in druge dajatve točno in v redu izplačujejo. Ko pa bodo volitve obratnih zaupnikov, izvolite sposobne, svobodne in tudi energične zaupnike.

Seja »Vzajemnosti« bo v sredo, 26. februarja s pričetkom ob 7. uri zvečer v društvenem prostoru. Vabimo vse s. odbornike in odbornice, da se izredno važne seje točno udeležijo. — Jeram J., tajnik.

ŠKOFJA VAS

Resne in upravičene pritožbe na račun občinskega prehranjevalnega odbora. Delavci, ki so navezani, kar se tiče prehrane, izključno na trgovine, so ostali brez vsake moke. Prehranjevalni odbor je razdelil moko na delavstvo, ki nima ne zemlje, ne vrta, je pa ostalo brez moke. Dnevno se dogaja, da prihajajo gospodinjice, delavci in delavke iz te občine in prosijo celjske trgovce, da jim prodajo moko na nakaznice izdane od občine Škofjivas. Zahtevamo, da se to takoj uredi, da dobi vsak lastnik nakaznice to kar mu pripada. Mislimo, da upravičeno zahtevamo, da se taki nedostatki takoj odpravijo. — Delavec.

LAŠKO

Kakšni so ljudje dandanes... Neka 35 letna tekstilka v Laškem je pred letom poročila nad 70 let starega železničarskega upokojenca, ki ga je na letos nenadoma zadela kap. Že pogreb njenega moža je naravnost presunil vdovo. Ker so ji moževi sorodniki odpeljali moža v Celje, se vrši boj za doseg pogrebne na dve strani. Prav tako ne bo dobila dvomesečne podpore, ker je pač tekstilka. Preostalo je le tretje, t. j. pokojnina po možu. Ne samo sorodniki, temveč pol mesta je nekako z naslodo govorilo, da se bo mlada vdova pod nosom obrisala za pokojnino. Zakon pa določa drugače in tako je vdova dobila zadoščenje za roganje. Ker je vdova skromna delavka, ki ji usoda narave ni nudila posebne lepote; zato hočejo nekateri ljudje dandanes siromaka še bolj ponižati k tlom. In kaj imajo od tega?

ZAGORJE OB SAVI

Poziv na predavanja. Tukajšnja gasilska četa je na pobudo gasilske župe v Litiji sklenila prirediti niz predavanj o anatomiji, fiziologiji, higijeni, prvi pomoči bolnikom in ponesrečenecem, zastrupljenju s strupenimi plini itd. Predaval bo banovinski zdravnik g. dr. Slavko Grum. Predavanje se bo vršilo v sredo dne 26. februarja ob pol 6. uri zvečer v dvorani »Sokolskega doma«. Ker so takšna predavanja važna za vsakogar, priporočamo delavstvu in ostalemu občinstvu, da se teh predavanj udeležijo.

KRANJ

Stopnišče proti Strazišču je ponovno dobilo držaje in je pričakovati, da so sedaj bolj trdno nameščeni kakor prej, ko so se dali brez posebnih naporov izrjaviti in odnesti. »Delavska Politika« je »Pod velbom« nalepljena za vse, zaradi česar naj posamezniki ne režejo raz deske člankov ali podlistka, kakor se to čestokrat dogaja. Vedo naj, da potem drugi izrezanega ne morejo brati, zlasti brezposelni, katerim je lepljenje našega lista pravzaprav haumenjeno.

JESENICE

Zanimivo. V Ljubljani je izšel v ženski »Bele-modri knjižnici« roman Milene Mohoričeve, znane na Jesenicah še iz časov predavanj pod okriljem »Zveze delavskih žena in deklet«, z nazivom »Korenove Saše učna leta«. Ta roman nosi sledeča posvetila: »Spominu Helene Zugwitzeve, predsednice »Zveze delavskih žena in deklet« na Jesenicah, umrle leta 1934«. Ta počastitev spominu pokojne prvoboriteljice za ženske pravice na Jesenicah, s. Zugwitzeve, nas veseli. Zelo zanimivo knjigo si lahko vsakdo izposodi v knjižnici Splošne gospodarske zadruga na Jesenicah v »Delavskem domu«.

Kdo bo dal carinarici »klobuček«? Zgradba stoji na najlepšem mestu, toda še vedno nima »klobučka«.

Kdaj bomo dobili v našem mestu kakšno javno stranišče? Ponašamo se, da je naša občina postala mesto. Toda razen imena, našemu mestu domala še vse manjka. Zlasti kar se tiče higijene, bo treba nekaj ukreniti. Predvsem imamo v mislih javno stranišče, ki ga naše mesto ne premore, zato pa večkrat tako izgleda po naših cestah in ob cestah, da je človeka sram.

Kdaj bo odstranjena hiša, ki zapira cesto malo nad občinskim domom? Na tej hiši raste vsa mogoča zelenjava. Kljub temu pa bo boljše, ako se najde potreben denar, da se ta hiša, ki sredi mesta zapira cesto, podre.

MARIBOR

Razdelitev živilskih nakaznic za marec

Mestni preskrbovalni urad razglasa, da bo razdeljeval živilske nakaznice za marec v času od 24. t. m. opoldne do vključno 1. marca opoldne. Živilske nakaznice se bodo izdajale družinskim poglavarjem za nje in za njih svoje, podnajemnike in služenčad proti predložitvi pravihno izpolnjenih glav (talonov) februarjskih nakaznic.

Živilske nakaznice se bodo delile na 7 rajonskih razdeliščih za stanovalce ulic po posebnem razporedu.

Stranke, ki so izgubile februarjske nakaznice, se naj v lastnem interesu javijo v svojih rajonskih razdeliščih, kjer naj prijavijo izgubo nakaznic.

Opozarjamo vse stranke, da je nehal poslovati reklamacijski oddelek v Miklošičevi ul. 1.

Nakaznice za belo pšenično moko za bolnike so res draga zadeva! Prijatelj našega lista nam pripoveduje: Cisto res je, kar ste zadnjic napisali glede nakaznic za belo pšenično moko za bolnike. Poznam slučaj, ki je še mnogo bolj kričeč, kot pa so primeri, ki ste jih navedli v tisti beležki. Precej daleč na deželi vem za obrtnika, ki ima težko bolnega sina, kateri že leta in leta ne more niti s postelje. Ta nesrečnež mora imeti posebno hrano in razumljivo je, da njegov železec ne prenaša kruha, kot ga imamo sedaj. Brez dvoma ima pravico do bele moke. Toda ako bi ga hotel oče predstaviti uradnemu zdravniku, da bi dobil nakaznico, bi ga moral peljati v mesto. Neglede na muke, ki bi jih trpel bolnik pri prevozu in nevarnost, da se prehladi, bi moral oče plačati najmanj dvesto dinarjev, predno bi dobil tako zdravniško potrdilo. In potem stvar s tem ni opravljena. Ako se držimo uredbe, bi moral dotični obrtnik vsak mesec peljati svojega bolnega sina na tak pregled in plačati tistih dvesto dinarjev.

Vsekakor bo treba nekaj ukreniti, da ljudje ne bodo imeli nepotrebnih stroškov, ako morajo zaradi svojega zdravlja imeti po par kilogramov bele moke na mesec.

Živilski trg je bil minulo soboto zopet bolj založen, kakor pa zadnje čase. Tudi slanina je bila to pot spet na razpolago, vendar pa je bila do 9. ure že vsa razprodana, le pri mesarjih jo je bilo mogoče nabaviti še manjše količine. Vse gospodinjice pa se silno pritožujejo, da postajajo življenjske potrebščine tudi na trgu vsak dan dražje. Za denar, ki ga imajo na razpolago žene delavcev in nameščencev, se domala ne more več nabaviti živil, ki so potrebna za najskromnejši obed. Zlasti hudo so v tem času prizadete družine, kjer je večje število otrok, saj stane n. pr. liter fižola od 7 do 8 din, toliko, kolikor je pred draginjo znašal izdatek za celo kosilo. Z dohodki, ki jih imajo dandanes delavci in nameščenci tudi najbolj praktična gospodinja ni več v stanju prehraniti družine. Tako je v družinah zaposlenih delavcev in nameščencev, kako pa naj v tem času živijo brezposelni reveži, ki jih je z ozirom na krizo v tekstilni industriji vsak dan več? V številnih družinah vlada tako pomanjkanje in beda, da lahko to pravilno ocenijo samo oni, ki dobro poznajo razmere. Že ponovno smo v našem listu naglasili, da se mnogo ljudi sramuje svoje bede in vsled tega, dokler se le da, večina prizadetih delavskih družin skriva svoje pomanjkanje. Ti ubogi ljudje trpijo v upanju, da se bodo razmere v kratkem obrnile na bolje in da bo mogoče zopet dobiti zaposlitev ter s tem vsaj malenkostni zaslužek. Večina doslej še ni obupala, toda hude bodo posledice, ako se razmere res kmalu ne izboljšajo. Največja skrb onih, ki odločajo danes o vseh vprašanjih, bi morala biti ta, da se brezposelnim preskrbi zaposlitev in primerni prejemki, ki bodo zadoščali vsaj za vsakdanje življenjske potrebščine. S tem v zvezi je treba predvsem onemogočiti nadaljnje naraščanje cen vsem potrebščinam in skrbeti, da bo za vse delavljine dovolj zaslужka.

Praktični učiteljski izpit pred državno izpitno komisijo v Mariboru je te dni položilo 35 učiteljev in učiteljic. Prihodnji praktični izpiti se bodo vršili 13. marca in 1. maja t. l.

Razdelišča so:

I. razdelišče v poslopiju dekliške ljudske šole I., Miklošičeva ulica 1 (pritličje, desno);

II. razdelišče v poslopiju dekliške ljudske šole IV., vhod iz Razlagove ulice;

III. razdelišče v poslopiju dekliške ljudske šole III., Razlagova ulica 26;

IV. razdelišče v poslopiju deške ljudske šole IV., Gosposvetska cesta;

V. razdelišče v poslopiju dekliške ljudske šole II., Zoigerjeva ulica;

VI. in VII. razdelišče v poslopiju deške ljudske šole III., Ruška cesta (televizijska).

Na vseh teh razdeliščih se dele izkaznice v ponedeljek, torek, sredo, četrtek in petek po razporedu, ki je nabit na občinski deski oziroma na vratih razdeliščnih lokalov.

Težave z vključitvijo »Rapida« v »Kulturbund«. Nemški listi so poročali, da bo prevzel vse udejstvovanje nemstva v Jugoslaviji »Kulturbund« s svojimi društvi in pod svojim okriljem osredotočil udejstvovanje ostalih društev, ki so jih imeli doslej Nemci, to je prosvetnih, pevskih, sportnih in drugih. V Mariboru obstoja poleg »Kulturbunda« in »Männergesangsvereina« še sportno društvo »Rapida«, ki bi se naj na ta način združilo s »Kulturbundom« in prešlo pod njegovo okrilje. Pri tem pa obstoje težave, ker ima »Rapida« znatno premoženje, zlasti v velikem nogometnem igrišču v Studencih, poleg katerega ima še tri parcele z njivami. To posestvo je kupil »Rapida« leta 1927 od Marije Latzel in dr. Schmiedererja za 210.000 din in sicer tako, da je prejela Latzelova 140.000 din, a dr. Schmiederer 70.000 din. Iz previdnosti pa menda posestvo ni bilo prepisano na društvo »Rapida«, temveč na štiri mariborske Nemce: odvetnika dr. Oskarja Orosla in dr. Ottona Blankeja ter na stavbenika ing. Rudolfa Kiffmana in zdravnika dr. Walterja Thalmanna, ki so še sedaj solastniki vsak do ene četrtine. Le pri delu dr. Oskarja Orosla je vsled njegove smrti vključena kot lastnica ene četrtinke hčerka Ilse Orosel. Toda njena lastnina je omejena s prepovedjo prodaje. Posestvo je seveda medtem po 14. letih od nakupa naprej zelo pridobilo na vrednosti in predstavlja danes gotovo vsaj pol milijonsko vrednost. Proti temu, da bi se to premoženje preneslo na »Kulturbund«, pa imajo gotovi odločujoči krogi, kakor se nam zagotavlja, tudi tehtne pomisleke.

47 židovskih beguncev je te dni pribežalo čez mejo iz Nemčije. Med begunci so bili tudi trije otroci. V Selnic in v Rušah pa so oblastni organi begunce ustavili in jih spravili zopet nazaj čez mejo.

Prostovoljno v smrt. V svojem stanovanju v Metelkovi ulici se je ustrelil 33 letni delavec Jožef Majhen, ki je kmalu po prevozu v bolnišnico umrl. Od svoje izvoljenke se je poslovil na ta način, da je kar na krščno nakaznico napisal, da je prvotno hotel tudi njo ustreliti, da pa se je premislil in ji želi vso srečo.

Divji prašiči na Kobanskem. Minulo nedeljo je ravnatelj Berger ustrelil na Kobanskem okrog 115 kg težkega divjega prašiča.

Z doma je pobegnila žena nekega tekstilnega delavca Angela Pap. Njen mož domneva, da je šla čez mejo.

Opomin za plačilo davkov za I. četrtletje. Dne 10. februarja t. l. je potekel skrajni rok za plačilo I. četrtletnega obroka: zgradarine, pridobnine, davka na poslovni promet (pavšaliranega), rentnine, družbenega davka, vojnice in spec. doprinosov. Davčni zavezanci, ki so zaoostali s plačilom teh kakor tudi vseh že poprej v plačilo zadnjih davkov in taks, morajo zapadle zneske plačati do 26. t. m., sicer se bo uvedla izterjava.

Materinski tečaj. V sredo, 26. febr. bo v okvirju materinskega tečaja v »Ljudski univerzi« predaval g. dr. Cundrič o snovi: »Kaj naj vedo starši o boleznih ušes, nosa, ust in grla«. Pričetek predavanja ob 20. uri.

Narodno gledališče. Torek, 25. februarja »Habakuka«, v korist »Združenja gledaliških igralcev«. Izžrebane bodo tri primerne nagrade.

POSLEDNJE VESTI

Nemško vojno poročilo: Dne 23. t. m. so podmornice potopile 4 trgovske ladje s skupno 33.000 tonami, nadalje 2 trgovski ladji s 7000 tonami in pri Terni eno trgovsko ladjo. Bombardirano je bilo angleško mesto Hall. Angleži niso leteli nad Nemčijo.

Hitler govori dne 24. t. m. ob 5. uri pop.

IZ ČEŠKE

»Češko Slovo«, najbolj razširjen praški dnevnik, bivše glasilo dr. Benešove stranke »českých narodních socialistov«, je objavilo te dni sledeči izrek, ki ga citirajo tudi drugi praški dnevniki: »Ti odločni možje hočejo spremeniti naš narodni značaj. Iz mehkih, mladih občutljivcev bodo ustvarili trdne bojovnike narodnega socializma in tako položili temelj za našo spojitvev z življenjskim prostorom velikonemškega rajha. Ti možje so publicisti, novinarji in novi možje političnega življenja, ki propovedujejo pri nas narodni socializem.«

Duhovni most med Čehi in Nemčijo. Praški dopisnik »Frankfurter Zeitung« poroča, da pripravljajo na Češkem načrte za ogromen most čez neko reko, ki bo največji v srednji Evropi. Oboki bodo v razpetosti imeli 150 metrov. Most ne bo služil samo okolikemu prebivalstvu, ampak prometu vsega »rajha«. Na ta način bo novi most takorekoč dobesedno tudi duhovni most od naroda k narodu v okvirju velikonemškega rajha in novega evropskega reda, pravi dopisnik. Kje se bo nahajal ta most, dopisnik ne pove. Najbrž pa na Labi.

Delovna dolžnost za Čehi. »Der Neue Tag« poroča, da je na ozemlju protektorata Češke in Morave uvedena s takojšnjo veljavnostjo delovna dolžnost za prebivalce v starosti od 18. do 50. let, ki so lahko vpoklicani na delo za neodložljiva državno-politična ali gospodarsko-politična pomembna dela. Za takšna dela se smatrajo ona, ki služijo državni obrambi, oskrbi prehrane, izdelavi blaga, zboljšanju prometnih razmer itd. Delovna dolžnost lahko traja do enega leta, pri uslužbencih po možnosti največ 6 mesecev in velja tudi za ženske. Izvzete so le matere z otroci pod 15 leti in noseče žene od 6. meseca nosečnosti naprej ter do 2 meseca po porodu.

Kolektivne pogodbe, ki so bile v veljavi koncem preteklega leta, je vlada podaljšala do konca tega leta.

Skladatelj E. F. Burian, ki ima v Prazi lastno, znano moderno gledališče po letnicah, torej sedaj »D 41«, pripravlja novo opero, za katero si je izbral pravljico igro Jaroslava Kvapila »Princezna Pampeliška«. Že prej je zložil E. F. Burian opero Maryšo po igri bratov Mrštikov.

Obsežna znanstvena književna dela pripravljajo v Prazi. Profesor dr. Pražek bo začel izdajati literarno-zgodovinski zbornik »Češka literatura 19. stoletja«, ki bo izšel v 8 zvezkih po 600 strani. Nadalje bo izšla v uredništvu docenta dr. Černega »Zgodovina svetovnih literatur« in v uredništvu docenta dr. s. Heidenreicha »Literarni slovar«.

Omejitev zabave židov. S posebnim razglasom je deželni prezident na Češkem židom prepovedal ribarije in morajo židje v 7. dneh vrniti vse veljavne ribarske izkaznice. Minister financ pa je odredil, da morajo židje najpозnejše do 15. marca položiti v hrambo pri deviznih bankah zbirke znakov. Te oddaje se lahko izognejo le tedi, če prosijo do 15. marca za dovoljenje prodaje svojih zbirk.

»Učednik — Mučednik.« Pod tem naslovom je te dni predaval češki socialno-politični delavec František Havelka v delavski uri češke radio postaje o položaju vajenca »učenca — mučenca«. Češka socialna zaščita vajenca je bila že pod republiko znatno naprednejša, kot v drugih državah in se še vedno spopoljuje.

Smrtna obsodba zaradi poskusa posilstva. — »Brüner Tagblatt« poroča, da se je vršila pred izjemnim nemškim sodiščem v Brnu razprava proti 34 letnemu Jožefu Ružički iz Šebrov pri Boskovicah, ker je napadel 9 žen in deklet ter jih poskušal posiliti in jim vzeti torbice. Ružička je celo napadel 16 letno deklico, katero je davil in ji grozil, da jo ubije. V drugem sličaju je poskušal Ružička pri Outčehovu posiliti 17 letno deklico, ki pa se ga je ubranila. Po zaslišanju 15 prič, je bil našilni zločinec, ki se je nedavno oženil in je dejanja priznal, obsojen dvakrat na smrtno kazen.

Dobavo umetnega medu urejata dva razglasa vlade. ki določata, da se sme prodajati umetni med le na odrezke živilskih kart za mast in sicer 125 g za dobo 4 tednov, na odrezek a 6 za mast. Otroci v starosti 6 do 14 let pa dobe 250 g umetnega medu za isto razdobje.

Iz Slovaške

Plače državnih uslužbencev je sklenila vlada povišati do končne ureditve v parlamentu na ta način, da dobe nižje in srednje kategorije: neoženjeni 10 do 20 odst. povišek, a oženjeni 20 do 30 odst. Odravljene so tudi takse pri imenovanju.

KULTURNI PREGLED

»NEKOČ V JESENI IN DRUGE ZGODBE« Maksima Gorkega, ki so izšle posamezno v petih sešitkih, imamo sedaj pred seboj vezane v okusno, 216 strani obsegajočo knjigo. Založbi »Knjiga za vsakogar« smo prav hvaležni, da nam je dala za ceno 12 dinarjev zbirko izbranih črtic in povesti velikega proletarskega pisatelja in ji le želimo, da z geslom »knjiga naj bo cenejša od kruha«, prodre med najširše plasti naroda. O prevodih, ki so izšli kot ponatis iz raznih književnih časopisov, tu ne bomo poročali, ker je bilo to storjeno ob izidu vsakega sešitka posebej; omenimo naj le dvoje, kar moti v zbirki kot knjižna izdaja, da imamo sedaj na pet delov raztrgan življenjepis Gorkega in pa, da je tiskana na cenemem časopisnem papirju. — Kot naslednjo zbirko napoveduje založba, da pripravlja kraška dela Emila Zolaja, katerih prvi sešitek pride skoraj na knjižni trg. —bp.

Kino-kavarna / Kino-bar

Jutri, na pustni torek

veselo pustno rajanje

Podaljšana policijska ura!!!

RUŠE

Bivši občinski tajnik Herga obsojen. Bivši tajnik ruske občine Janko Herga se je moral te dni zagovarjati pred mariborskim malim kazenskim senatom zaradi utaje zneska 30.940 din, ki si ga je, kakor navaja obtožnica, pridržal, deloma od aenarja, ki je bil namenjen za ubožne podpore, deloma pa v znesku, ki ga je kasiral za občinski urad že v letih 1938 in 1939. Na dan razprave je Herga poslal svojemu zastopniku ganljivo pismo in navedel, da ga ne bo k razpravi, ker si bo končal življenje. Herga je že vedno poprej zadrževal, da ni kriv in da je delal po nalogu drugih. Sodna razprava pa se je kljub temu vršila, kajti oblastni organi so iztaknili in privedli k razpravi tudi obtoženega Hergo, ki je bil obsojen na

2 leti in 8 mesecev strogega zapora, 600 din globe ter na izgubo častnih državljskih pravic za dobo treh let. Za razpravo je seveda vladalo veliko zanimanje, ker se je že dve leti govorilo o tej aferi, ki je bila sedaj zaključena pred sodiščem. Razprava je bila tajna, zato ne moremo navajati podrobnosti iz razprave, da bi to gotovo zanimalo vse ruske občane oziroma davkoplačevalce.

TISKOVNI SKLAD

Trbovlje: Tratnik Avg. din 31,50; Novo mesto: Moretti Jos. din 8; Maribor: J. Fr. din 10; Rebec Justina din 20; Mislinje: Kranje Marija din 28; Celje: Neimenovan din 5, Novak Ivan din 4; Mežica: Lesnik-Knez din 39,50. Vsem darovalcem iskrena hvala. Posnemajte!

Druga poravnalna razprava s TPD tudi brezuspešna

V četrtek, dne 20. t. m. se je vršila na rudarskem glavarstvu v Ljubljani druga poravnalna razprava med zastopniki rudarjev in TPD o sporni zadevi zadnje mezdne razprave. Do poravnave zopet ni prišlo, ker je zastopnik TPD odločno vztrajal na svojem prvotnem odklonilnem stališču. S tem je izčrpan poravnalni postopek za obe stranki in lahko vsaka zase izvaja posledice. V slučaju, da se te svoje pravice ne poslužita, imata še možnost, ako sta sporazumni, da predložita sporno zadevo v odločno razsodništvo (arbitražno sodišče). Vendar dvomimo, da se bo to zgodilo.

Mi se v podrobnosti teh razprav ne spuščamo, vendar pa povemo, da so imeli le tisti prav, ki so vedno svarili rudarje, da ne dajejo prilike za taka poravnalna postopanja, ki ne morejo prinesiti nikdar nič koristnega za delavstvo. Zato so se zelo motili tisti, ki so v zadnjem letaku napisali, »da hočejo onemogočiti, da bi se na pogajanjih dne 20. t. m. za njihovim hrbtom kaj podpisalo.« Naivneži! Saj to je hotela tudi TPD! Ona je svoj cilj dosegla, rudarji pa imajo ogromno škodo na svojih zaslužkih. To ne pomeni, da bodo iz-

Vihar proti viničarjem

Z občnega zbora vinarskega društva v Mariboru

Občni zbor podružnice vinarskega društva se je vršil dne 16. februarja t. l. na vinarski šoli ob zelo veliki udeležbi. V glavnem je bila udeležba zaradi viničarskega vprašanja tako polnoštevilna, da so se vsi viničarji zbrali v veliki dvorani. Žalostno, nad vse žalostno je, da se niti en ni spomnil kake so časi, ko viničar nima drugega kot mleko in še to se je podražilo samo za borih 25 odst., a kar on kupuje, pa vse za 100 do 200 odst.

Dobro vedo gospodarji, da je viničar sezonski delavec in da vso zimo in poleti ob slabem vremenu nič ne zasluži. Ali so se kaj spomnili gospodje na starostno zavarovanje? Tega se branijo

z vsemi štirimi, kričijo pa, zakaj mladiča beži v mesto.

Kdo bo delal in se ubijal, kakor do pred kratkim; za tri dinarje, brez hrane? Ali ni bil že skrajni čas, da je banovina napravila konec tej socialni krivici?

Do danes je viničar znal obdelovati gorico, danes pravi, naj napravi izpit, potem bi mu plačali določeno mezdo. Seveda potem bi kvalificirani težko dobil službo, ako bi mu morali boljše plačati. Delo v gorici ni umetnost. Ali viničar brez izpita nima želodca?

Oblast bi naj pogledala v viničarska stanovanja in prisilila gospodarje, da uredijo stanovanja človeku primerno, ne pa, da živi viničarska družina v nezdravih luknjah.

Viničar.

Francoska vlada pa je istočasno protestirala proti zbiranju japonskih vojnih ladij in nadaljnjih japonskih čet pred obalami Francoske Indokine.

V Beljaku so se vršile mednarodne smučarske tekme. Pri tekmovalcu na 18 km sta zasedla Ranžinger in Smolec 2. in 3. mesto, Klančnik in Knific pa 8. in 9. mesto. — Pri skokih za kombinacijo sta 3. in 4. mestu zasedla Ranžinger in Klančnik. Pri samostojnih skokih sta zasedla Klančnik 5. in Novšak 9. mesto. Skočila sta prvi 64 in 69,5 m, drugi pa 59,5 in 66 m.

Francija odklanja odstop Indokine Siamu

Posredovanje Japonske v prid Siamu se bo izjalovilo.

Francoska vlada v Vichyju je odločno odklonila predlog Japonske, ki posreduje v francosko-siamskem sporu, da naj bi Francija odstopila Siamu del francoske Indokine.

Ker je ta predlog propadel, je zelo verjetno, da se bo vojna med Siamom in Francosko Indokino nadaljevala.

Delavski pravni svetovalec

Prisiljena štednja (Studenci)

Vprašanje: Leta 1939 sem radi boleznih potreboval večjo svoto. Zastopnik ljubljanske hranilne zadruga me je zato lahko pregovoril, da sem pristopil k zadrugi, ki mi je objubila dati posojilo din 5000, obvezati pa sem se moral, da bom plačeval mesečno po din 100 kot vlogo in hkrati tudi odplačeval posojilo v mesečnih obrokih. Po sprejemu posojila sem pristal s pismeno obvezo, da se mi odteguje od plače mesečna vloga in obrok za odplačilo posojila. Po sklenjeni obvezi bi moral plačevati do konca tekočega leta. Sedaj pa je žena brezposelna in mi ostane od moje mesečne plače po odbitih prispevkih za to zadrugo samo din 500, s katerimi seveda ne morem preživljati družine. Skupno sem že plačal 6500 din in sem prošil zadrugo, da bi pobotala ta znesek s posojilom. Teča pa noče in še v naprej zahteva, da plačujem hranilne vloge. Ali si res ne morem nič pomagati, ko je vendar jasno, da glede na svoj imovinski položaj ne morem dati za »prihranke«.

Odgovor: Vlaganje prihrankov je v korist vlagateljev in vas hranilna zadruga ne more prisiliti v to, ako izpolnite napram njej druge obveznosti. Ker ste že vplačali celo več, kot znaša posojilo z obrestmi, se mora zadruga zadovoljiti s tem, da pobota prihranke in posojilno svoto, ostanek pa vam mora izplačati po svojih pravilih. Seveda pa izgubite s tem ev. ugodnosti, katere vam nudi zadruga za primer, da redno plačujete prihranke. Oblastu, ki vam odteguje vloge in obroke, sporočite, da v naprej ne dopuščate več odtegovanja; taka Vaša izjava veže oblast, ako niste podali svoje obveze pred sodiščem. Navedeni odgovor smo vam dali brez poznanja pravil zadruga; za s.j.guren in točen odgovor bi potrebovali pravila.

Terjanje dolga na ulici (Laško)

Vprašanje: Trgovcu dolgujem par mesecev nekaj denarja. Ko je šla pred kratkim moja žena v mesto, jo je trgovčeva žena na ulici ustavila in glasno terjala za denar, ker da me bo mož sicer izročil advokatu. Slišal sem, da se na ulici noben dolg ne sme terjati in da v tem slučaju dolg propade. Vendar nisem o tem na jasnem, ali je res, ali ne?

Odgovor: Vaša žena lahko trgovčevu ženo toži zaradi prestopka žaljenja časti, ker jo je na ulici terjala, če ima za to priče. Dolg radi tega vseeno ne propade, temveč Vas lahko trgovca napram ženi Vas terjala, pa lahko Vi vložite tožbo in ponudite ženo kot pričo.

Delo za obljubljeni posestvo (Grize)

Vprašanje: Pred 12 leti mi je umrla mati in je bila njena želja, da bi jaz podedoval domačijo. Ker so bili moji bratje in sestre še mladoletni, je oče prevzel materin del in mi prigovarjal, naj mu pomagam iz dolgova, ker bom itak jaz dobil zato posestvo. Res sem vsa leta pomagal pri delu in še ves pri-

služen denar zabil v dolgove in za popravilo razpadlega poslopja. Sedaj je začela sestra nagovarjati očeta, naj bi dal posestvo njej. Jaz bi bil s tem oškodovan za denar, material in moje delo, ki sem ga vtaknil v posestvo, ker bi že lahko imel svojo hišo. Ali lahko zahtevam vrnitev denarja in materiala?

Odgovor: Pozovite očeta pred pričami, da se jasno izrazi, če vam misli izročiti posestvo ali ne in kako bo v tem slučaju povrnil Vaš trud in denar za posestvo. Če bo res odklonil prejšnjo obljubo za izročitev posestva, lahko od njega izterjate vrnitev denarja, izdatke za material in plačilo svojega dela, ker to ni bilo službeno razmerje in se je vsled tega oče neupravičeno obogatil z Vašim delom.

Učna pogodba (Trbovlje)

Vprašanje: Hčerko sem dal učiti šiviljske obrti. V učni pogodbi imamo pogojeno, da plača mojstrinja bolniško zavarovanje in daje hčerki hrano, stanovanje in perilo. Glede mezde se podvržeta obe stranki uredbi o minimalnih mezdah. Ali pripada hčerki kakšna plača po tej pogodbi, ali ne?

Odgovor: Uredba o minimalnih mezdah ne velja za učenke, temveč § 267 obrtnega zakona, ki pravi, da pripada učencem in učenkam po prvem dovršenem letu učenja odškodnina za delo. Minister trgovine in industrije bi moral v sporazumu z ministrom socialne politike in delavskimi zbornicami predpisati posebne odredbe o najmanjših zneskih te odškodnine. To določilo velja že od leta 1932, a odredba še vedno ni izdana. Vsled tega velja za učence kraju in opravljenemu delu primerne odškodnine. Sklepamo, da ste se Vi z mojstrico zedinili v učni pogodbi glede te primerne na uredbo o minimalni mezdah. Mojstrica si torej lahko od te minimalne mezde odračuna za hrano dnevno din 12 in za stanovanje din 2. Razlika do minimalne mezde bi morala učenci po 1 letu učenja plačati.

Spričevalo za belo moko (Maribor)

Vprašanje: Sem revež, težko bolan in bi rabil belo moko. Predložiti bi moral zdravniško spričevalo. Slišim pa, da zahteva zdravnik za to spričevalo plačilo, čeprav ga izstavlja tekoma uradnih ur v svoji službi, za kar je itak plačan. Ali moram res plačati za tako spričevalo?

Odgovor: Ne. Uradnik, ki zahteva v svojem uradnem poslovanju in med uradnim časom še posebno plačilo, je celo kazniv.

Ponovni bolezenski teden (Sevnica)

Vprašanje: Bil sem dvakrat bolan, prvič 4 dni, drugič sem obolel zopet po 12 dneh in sem moral v bolnišnico, kjer sem bil teden dni. Ali mi mora plačati podjetje mezdo za bolezenski teden tudi ob drugem obolenju?

Odgovor: Ne, ker se niste bili ponovno najmanj 14 dni v službi.

Pred zasedbo Bolgarije?

Vznemirljiva poročila

Reuter poroča iz Sofije, da prihajajo zadnje dni v Sofijo nemški častniki v civilni obleki in s spremstvom. — Med drugim je prispel tudi general List, ki je igral veliko vlogo v vojni proti Poljski.

Na romunskem bregu Donave je opaziti priprave za gradnjo pontonskih mostov, dasi je gradnja teh mostov zaenkrat še zelo ptežkočena, če ne celonemogočena, zaradi velikih množin ledu, ki plove vzdolž vsega spodnjega toka Donave.

V Bolgariji je opaziti prevozne avtomobile nemške vojske in tudi radiotelegrafske oddelke. Na važnih cestah so postavljeni tudi novi napisi v nemškem jeziku.

Vprašanje nemškega vkorakanja v Bolgarijo je vprašanje nekaj dni, ali pa morda tudi samo nekaj ur.

Angleški poslanik v Sofiji ima poblastilo, da po svojem prevdanku odloči o tem, kdaj naj prekine diplomatske zveze s to državo in odpotuje.

Reuter poroča iz Sofije, da je dne 21.

t. m. prišlo do protinemških demonstracij bolgarskih dijakov pred največjim bolgarskim hotelom, v katerem so se naselili nemški častniki s svojim spremstvom. Demonstracije so se vršile tudi pred kraljevim dvorcem.

Vsekakor se na Balkanu lahko pričakujejo prav resni zapletljaji.

Istočasno pa Angleži prav odločno zanikajo vesti o izkrancanju svojih čet v Grčiji ozir. na otoku Lemnosu v Egejskem morju. Edini grški otok, ki služi kot oporišče Angliji, je Kreta.

Obveza Turčije do Anglije

Turčija ima z Anglijo vojaški pakt. Turčija je s paktom zavezana braniti svoje in angleške koristi v Mali Aziji in na Dardanelah v vojni proti vsakomur, razen proti SSSR.

Avtomobilov se je izdelalo v Zedinjenih državah pred vojno 4.800.000 letno, v Angliji 700.000 in v Nemčiji 350.000. Avtomobilska industrija Zedinjenih držav bo sedaj delala v pretežni večini vojne avtomobile in letalske motorje.

Kotiček sodružic

O modi

V življenju sleherne ženske igra moda zelo važno, da celo mnogo prevažno vlogo. Mnogo je še danes žensk, ki se ji brezpogojno uklanjajo in mnogi je takih, ki jim je vse življenje zagrenjeno zaradi tega, ker ne morejo dohajati mode, ker jim sredstva ne dopuščajo, da bi sledili vsem modnim novostim in norostim. Vsem tem ženskam veljajo besede znamenega francoskega pisatelja Marcela Prevosta, ki je očital ženskam, da so kljub vednemu poudarjanju emancipacije resnične sužnje mode, da se celo na račun dobrega okusa podvržejo diktatu mode, da ravno to slepo češčenje mode napravi mnoge izmed njih slepe in gluhe za socialna in druga preča javna vprašanja, da vodi to slepo češčenje mode pogosto do zamerjanja dolžnosti proti možu in otrokom. Marcel Prevost je še dodal, da bo po njegovem mnenju žena šele takrat upravičena zahtevati enakopravnost z možem, kadar se bo predvsem osvobodila praznoverja mode. Suženstvo mode je vse bolj nezno in ponižujoče kot vsa druga, proti katerim se ženstvo dnevno bojuje.

Danes živimo v prenesnih časih, da bi lahko zasledovale modo, zato tudi moda nekako izgublja na svojem pomenu. Dočim je imelo prej izpreminjanje v modi včasih že kar blazen tempo, se je to danes že precej izpremenilo. Prej je bilo strogo predpisano danes samo kratke, jutri samo dolge, potem zopet ozke ali drugič široke obleke. Danes pa o kakšni posebni modni črti ni mnogo govora. Vsak si pomaga, kakor si ve in zna, širok plašč nosi prav tako lahko kakor stisnjena, široko zvončasto krilo polega ozkega ali nabranega. In vendar smo še kar lepo oblečeni. Med tisoč se jih najde morda komaj nekaj takih, ki imajo denar, da lahko sledijo modnim kapricam. Vsi drugi si pomagamo, kakor vemo in znamo. Kar nič nismo v zadregi, vse predale premečemo, vse ostanke poiščemo in sestavimo obleke, ki so včasih pisane kot mozaik. Čim večja je stiska, tem večja je naša iznajdljivost in vesele smo, če smo še kljub vsem težavam okusno oblečene.

Upajmo, da pojevanje vpliva mode ni samo začasen pojav, posledica sedanjih hudih časov. Ženstvu bo samo v prid, če bo vso svojo energijo in fantazijo uporabilo v koristnejše svrhe kakor v slepo službo modi. Seveda spada lepo, smotno oblačilo k lepoti in novim življenjskim pogojem in razmeram se mora sproti prilagojevati tudi naša obleka. Še več: tudi izprememba zaradi izpremembe je upravičena, saj je dolgočasno, če bi bile vedno po istem kopitu oblečene. Zato bo vsaka pametna ženska rada upoštevala vse modne novosti, ki pomenjajo resničen napredek, resnično izboljšanje prejšnjega. Nikoli pa si ne smemo vsiliti od mode kar na slepo vseh njenih muhavih domislekov, sploh ničesar, kar se ne strinja z našo osebnostjo. Vedno se naj vsaka moda prilagodi našemu okusu, ne pa me njenemu, ker se drugače le prerado zgodi, da postanemo oslovski vprega vozu modnih spekulantov.

Kis v gospodinjstvu

Kis je izvrstno domače sredstvo, s katerim si lahko v gospodinjstvu mnogo pomagamo. Če si pri pripravljajanju sadja ali zelenjave umazemo roke, izgine umazanost takoj, če si umijemo roke s kisom. Še bolj pa je, če se prej umijemo roke in jih ne obrišemo, ker se potem roke sploh ne umazajo.

Ko kuhamo zelje, kolerabo itd., se razširja včasih po kuhinji in vsej hiši značilen vonj, ki ga včasih še z zračienjem ni mogoče odpraviti. Temu odpomoremo, če položimo čez posodo krpo, ki smo jo namočili v kisu in ki potem posrka vse neprijetne duhove.

Če hočemo preprečiti, da nam prerezana limona ne spleni, jo položimo s prerezano stranjo na krožnik, na katerega smo polili malo kisa.

Apnene in barvaste sledove, ki so jih pustili zidarji in slikarji na oknih, vratih in podih, odstranimo najhitreje, če jih umijemo s kisom. Tudi madeže od milnice odstranimo

s kisom. S kisom tudi odpravljamo kotlovec, ki se napravlja v loncih, v katerih dolgo stoji voda. Navadno ga sicer odpravljamo s solno kislino. Isto delo pa opravi kis, če ga pustimo v loncu več ur stati.

Če hočemo iz posode in orodja odpraviti duh po čebuli ali ribah, dosežemo to s tem, da ga umijemo s kisom. Če imamo zelo umazane steklenice, jih umijmo s kisom, ki mu dodamo še malo soli. Ako se nam je črnilo zasušilo, ga razredčimo s kisom, ki napravi črnilo zopet uporabno. Stene, ki so prevlečene z oljnatno barvo, najlepše osnažiš z zmesjo treh delov kisa in enega dela borove kisline, nato jih pa splakneš s čisto vodo.

Zelo vazen je kis pri pranju, ker ohrani barve sveže. Zato moramo vsako bolj občutljivo pisano blago in vezenino prati in splakovati v vodi, ki smo ji dolili kisa. Tudi bolj prežene kis. Na podolgovato pekačo daj razbeljeno opeko, na njo pa nalij kisa. Sopara, ki se pri tem razvija, uniči molje z zalogo vred.

Mnogo nam koristi kis tudi v zdravstvu. Znano je, da omedlelega najhitreje pripravimo k zavesti, če ga po obrazu in tilniku umivamo s kisom in mu ga tudi damo duhati. Umivanje s kisom pomaga tudi pri srbečici, nočnem potenju in vročici. Revmatizem in podobne boleznijo zdravijo z vročimi kisovimi obkladki, preko katerih zavežejo volnene rute. Če nam ostane kje v mesu trn ali treščica in je ne moremo izruvati, navežimo kisov obkladek. Pa bo čez nekaj ur trn sam toliko izstopil, da ga lahko izvlečemo. Proti nahodu prehladu in glavobolu pomaga najbolj vdihavanje kisove sopen; zadostuje, če polijemo kis na razbeljeno ploščo štedilnika. Isto sredstvo prežene celo gripo. Glavobol in migrena ublažijo kisovi obkladki. Ozeble noge in roke kopamo izmenično v vroči in mrzli vodi, kateri dodamo kisa. Gliste odpravljajo nekateri otrokom s tem, da jih klistirajo s toplo vodo (27° C), kateri dodajo dve veliki žlici kisa na liter vode. Kadar si umijemo glavo, moramo zadnji vodi dodati malo kisa, ki daje lasem mehke sijaj in preprečuje osivelost. Zelo osvežujoče učinkuje koplje, v katero smo dali nekaj žlic kisa. Ker ima kis krepko razkuževalno moč, ga možki radi uporabijo pred britjem.

V dobi koruzne moke

Tudi iz koruzne moke lahko napravimo prav dobre močnate jedi, če koruzno moko poparimo z vrelo vodo ali mlekom, nato jo pa pustimo pokrito pol ure stati. Koruzna moka, ki jo ne pripravimo na ta način, se ne napne in je za pripravljanje jedil neuporabna, ker razpada. Šele ko smo koruzno moko tako pripravili, jo lahko zmešamo z drugo moko ali krompirjem, da jo povežemo. Nikoli pa ne smemo koruzne moke prej zmešati s kako drugo moko in šele nato popariti, kajti vse druge vrste moke, razen koruzne, se sprimejo in zlepijo, če jih poparimo in so potem za peko neuporabne.

MALI OGLASI

FRANC REICHER, MARIBOR

Tržaška cesta 18, se priporoča cenj. občinstvu za izdelavo oblek za gospode in dame po najnižjih dnevnikih cenah. Hitra izdelava.

Priporoča se

ŠPECERIJSKA TRGOVINA

Delavski dom L. L. I. I. I.

Maribor, Frankopanova ulica 1.

Ljudska tiskarna d. d. v Mariboru
Sodna ulica št. 20

Izvršuje vsa v grafično stroko spadajoča dela najceneje in najhitreje.